

19. juulil toimub
Võsu Südasuve
Challenge

lk 2-3

Lemmiklooma-
pidamisest vallas

lk 4

Lapsi oodatakse
laagrisse

lk 6

Haljala Valla Sõnumid

Võsu Rannafestival jääb tänavu pidamata, kuid selle eest plaanitakse eksklusiivseid minikontserte. Foto: Võsu Rannafestival

Elu pärast eriolukorda Haljala vallas

Katrin Kivi

Pärast kuudepikkust eriolukorda saame taas rõõmsamalt ja vabamalt hingata. Kuid kuidas nüüd edasi? Mis täpsemalt on lubatud ja mis mitte? Selles artiklis anname ülevaate, milliseks kujuneb Haljala vallavalitsuse ja meie allasutuste suvi, mis saatus ootab kultuuri- ja meelelahutusüritusi.

Haljala vallavalitsuse ametnikud töötavad taas tavapärasel aegadel ning kantsleil Võsul ja Haljalas on vastuvõtuks avatud igal esmaspäeval kella 9-16. Ametnikega kohtumiseks palume vastuvõtuaeg eelnevalt kokku leppida (E-R). Kõik kontaktid on leitavad meie koduleheküljelt www.haljala.ee või helistage info saamiseks kantslele telefoninumbri 325 8630 või 510 6244

KOOLID

Haljala koolis toimub tunniplaanijärgne distantsõpe 29. maini 2020, sellele järgneb projektõpe 1.-5. juuni. Kooli avalike suhete ja projektijuht Greete Tominga sõnul toimub kooliaasta lõpetamine veebi vahendusel 6. juunil 2020.

„Täiendav õppetöö toimub alates 25. maist koolimajas,“

märkis Toming. „Õpilaste ning perekondadega võtab ühendust kooli sotsiaalpedagoog või klassijuhataja, lepitakse kokku logistiline graafik (õpilaste transport) ning individuaaltundide aeg. Koolis toitlustamist ei toimu.“

Toming rääkis, et 1.-5. juunini toimuva projektõppe viib läbi Haljala kool koostöös Lääne-Viru Arenduskeskusega ja osavõtt õpilaste jaoks on õppeperioodi kohustuslik osa.

„Õpilastele on kooliaasta tunnistus nähtav elektrooniliselt e-koolis, paberandjal tunnistused võimaldame õpilastele sügisel,“ selgitas Toming. „Samuti tegutseme Väikeste Jaakude ning kiituskirjadega. Tutipidu ehk 9. klassi lõpukell toimub 28. mail, kuid seegi on planeeritud e-tunni vormis.“

Põhikooli lõpuaktus toimub

10. juunil, vastavalt valitsuse antavatele juhenditele ning ilmastikuoludele, kas kooli sisehoovis või aulas. Külaliste osalemine ja nende hulk aktuaal on täpsustamisel, lähtudes Eesti valitsuse korraldustest ja suunistest.

Ka Võsu koolis toimub õppetöö distants- ja kontaktõppe vormis ning kestab 9. juunini. Lisaks distantsõppe vormile toimub töö õpilastega individuaalset või väikestes rühmades.

„Kui last kooli palutud ei ole, viib õpetaja kavandatud õppe-tegevused lõpule distantsõppe teel,“ selgitas koolidirektor Liina Altroff. „Oleme kokku leppinud, et õpilastele antakse eelkõige kordamis-, nuputamis- ja loovülesanded. Üldjuhul antakse need pikemaks perioodiks korraga, mitte enam tunniplaani järgi.“

„Teeme omalt poolt kõik, et kontaktõpe oleks turvaline ja tervisele ohutu nii õpetajatele kui ka meie õpilastele,“ jätkas Altroff. „Koolimaja kõikides klassides on olemas desinfitseerimisvahendid ja maskid. Rakendame kõiki terviseameti ja haridus- ja teadusministeeriumi poolt antud juhendeid.“

Võsu kooli lasteaiarühmad on endiselt avatud kõigile lastele, kelle vanemad lasteaiateenust vajavad. Sama lugu on Haljala

Lasteaed Pesapuuga. Lasteaed on avatud vastavalt suvegraafikule, mis pandi kokku lapsevanematele tehtud küsitluse põhjal.

TEISED ALLASUTUSED

Haljala rahvamaja juhataja Martti Samolberg ütles, et rahvatantsuringid treenivad samadel kellaaegadel, kui enne kriisi, ilusa ilmaga õues. „Õpitakse tantsujooniseid, mis ei nõua tantsupartneritelt kehalist kontakti,“ selgitas ta. „Kui ilmad lubavad, siis saab väljas teha ka lauluproove. Noorte show-tants toimub kuni maikuu lõpuni ilusate ilmadega rahvamaja terrassil.“

„Loovusring, näitering, kitarr- ja viiuliõpe on selleks hooajaks lõppenud ja alustavad uuesti sügisest,“ jätkas ta. „Juunis planeeritud sündmused ei toimu. Samuti jääb ära rahvamaja juures 1. juuni lastekaitsepäeva rattaralli.“

Laste huvitegevus lõpeb koos kooliga ja täiskasvanutel jaanidega. Rahvamaja kollektiiv on puhkusel juulis.

Haljala valla raamatukogud on avatud samadel aegadel nagu enne kriisi, kuid raamatukogu direktor Maiga Parksepp

selgitas, et riiklikult on neile kehtestatud üsna karmid reeglid. Näiteks on rangelt soovitatav kanda maski ja kindaid, mõistagi on ka käte desinfitseerimine nõutav. Samuti tuleb külastamisel järgida 2+2 reeglit ja raamatukogu ruumides ei ole soovitatav viibida rohkem kui 15 minutit. Raamatud soovitatakse tellida telefoni või e-posti vahendusel ette, tagasi tuues on hea valik jätta raamatud tagastuskasti.

KULTUURISUVI

Kõik avalikud üritused on keelatud kuni 1. juulini. Peale seda on lubatud korraldada üritusi välitingimustes kuni 1000 inimesega, sisetingimustes aga kuni 500 inimest eeldusel, et ruum on mõeldud poole rohkeimate inimeste mahutamiseks. Ruumi 50-protsendilise täi-

tuvuse nõue kehtib kogu suve ka teistes valdkondades, näiteks müügisaalid, meelelahutussasutused jms.

Kõikidel juhtudel kehtivad üldised hügieeninõuded ja järgida tuleb kuni suve lõpuni 2+2 reeglit.

Haljala vallavalitsus andis välja ka esimese avaliku ürituse korraldamise loa. Nimelt

toimub 19. juulil jooksuvõistlus Võsu Südasuve Challenge, mille kohta saate pikemalt lugeda lk 2-3.

Samuti on teada, et sellel suvel saab 12. juulil nautida Georg Otsa 100. juubeli puhul korraldatavat kontserti Võsul, kus astuvad üles Eesti nimekad artistid Uku Suviste, Kalle Sepp, Helen Lokuta, Aarne Saal.

Lisaks on oma sündmuse toimumise välja hõiganud Viru Folk, 7.-9. august.

Eesti festivalide tippu kuuluv Võsu Rannafest jääb tänava oma tavapärasel kujul ära, kuid selle asemel teeb festivali korraldustiim praegu tööd, et juuli ja augusti vahetusel inimestele siiski muusikaelamust pakkuda.

„Meil on plaanis korraldada neli eksklusiivset lühikontserti,“ selgitas Võsu Rannafesti peakorraldaja Romeo Savinski. „Praegu on veel kõike vara välja öelda – teeme alles eeltööd, kuid loodan tuua enamuse neid samu Eesti artiste, kes pidid esinema rannafestivalil.“

Nii nagu Romeo Savinski teeb pingutusi, et inimesteni tuua kontserdid 30. ja 31. juulil ning 1. augustil, peab artistidega läbirääkimisi ka Võsu Jazz peakorraldaja Enar Essenson. Kui kõik sujub, siis Võsu Jazz toimub 11. juulil.

TEADE

Korterelamute rekonstrueerimistoetus tuleb sel aastal uute tingimustega

Tänavu läheb EL tulemusreservist korterelamute rekonstrueerimistoetuse tarbeks käiku 28,5 miljonit eurot. Võrreldes eelmise aastaga on kasvanud toetuse maht ning muutunud on taotlemisprotsess. Taotluste vastuvõtt algab 11. juunil.

„Sel aastal kasvas korterelamute rekonstrueerimistoetuse maht võrreldes eelmise aastaga 11 miljoni euro võrra ning sellest saab hinnanguliselt abi umbes 80 korterelamut,“ sõnas majandus- ja taristuminister Taavi Aas. „Ühelt poolt on selle meetme eesmärk teha hooneid korda ja muuta neid järjest energiatõhusamaks, aga teisest küljest loodame, et see aitab riigis tegutsevaid ehitustettevõtteid oludes, kus kriisi tulemusena uusi tellimusi varasemas mahus peale ei tule.”

Seekordses taotlusvoorus pannakse taotlejad pingeritta. Pingerea moodustamise aluseks võetakse rekonstrueeritava hoone energiasäästumaht. Võrdse energiasäästu mahu puhul saab pingereas kõrgema koha hoone, millel on suurem sisetud netopinna ehk kasuliku pinna suurus.

Teise muudatusena jaotatakse taotlejad eri piirkondadesse ning toetussumma aluseks on regiooni korteriomandite arv ja kinnisvara väärtus ehk suurema toetuse saavad nii suurema korteriomandite arvuga piirkonnad kui ka madalama korteriomandite turuväärtusega piirkonnad.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ehituse asekanter Jüri Rass selgitas, et taotlejate piirkondadesse jagamine on oluline toetuse ühtlasema jagunemise tagamiseks. „Riigi regionaalarengu suundade kohaselt tuleks arengut soodustavaid meetmeid suunata enam

Foto: Kredex

just eelneva rekonstrueerimistoetuse tingimustega.

Euroopa Liidu ühtekuuluvusfondist on alates 2015. aastast saanud läbi KredExi rahastuse 391 korterelamut summas 119,5 miljonit eurot. Möödunud aastal tehti väljamakseid 30 miljoni euro eest ja lõpetati 116 korterelamu rekonstrueerimine.

Lisaks sellele KredExi toetusele eraldab riik korter- ja väikeelamute rekonstrueerimiseks veel 73 miljonit eurot, mis on kriisiabipaketi osa. Kui EL tulemusreservist rahastuse saanud korterelamute rekonstrueerimistoetuse saajad valitakse pingerea põhjal ning kandideerimisel tuleb esitada rekonstrueerimise põhiprojekt, siis kriisiabi saajad valitakse eelprojekti ning taotluste esitamise järjekorra alusel, et kiirendada raha jõudmist ehitussektorisse. Kriisiabitoetusest saavad madalama kinnisvaraväärtusega piirkondades abi ka korteriühistud, kelle hoonetes on vaja rekonstrueerida üksikuid hooneosi

Riik suurendab väikeelamute omanikele mõeldud rekonstrueerimistoetust

Valitsus kinnitas COVID-19 majandusmõjude leevendamiseks väljatöötatud elamumajanduse kriisiabipaketi viimase osa, milleks on väikeelamute rekonstrueerimise toetus.

„Eestis asuvate kodumajapidamiste energia- ja tarbimise moodustab praegu kogu riigi energiabilansist 40 protsenti, mis on üsna suur osa. Elamufondi rekonstrueerimisega on aga võimalik vähendada hoonete kütteenõudlust vajadust kuni poole võrra. Jätkame renoveerimise toetamist, sest energia kokkuhoiu potentsiaal elamutes on märkimisväärne ning ka elamute omanike huvi oma hooneid korda teha pole sugugi mitte raugenud,“ lausub majandus- ja taristuminister Taavi Aas.

Ministri määrusega tõuseb läbi KredExi jagatava väikeelamute toetusmeetme maksimaalse toetussumma suurus ning tervikrekonstrueerimist toetatakse senisest suuremas ulatuses. Kui seni oli maksimaalne toetussumma 15 000 eurot ja toetuse määr 30 protsenti abikõlblikest kuldust, siis nüüd on toetuse summa taotleja piirkonnast.

Tervikliku rekonstrueerimise teostamisel on toetuse määr ja toetussumma väikeelamu kohta:

•30% ja 30 000 eurot - Tallinnas ja Tartu linnas;

•40% ja 40 000 eurot - Harku vallas, Jõelähtme vallas, Kiili vallas, Maardu linnas, Rae vallas, Saku vallas, Saue vallas (välja arvatud ühinenud Kernu valla ja Nissi valla territooriumil enne 15.10.2017 kehtinud haldusüksuste piirides), Viimsi vallas,

Luunja vallas, Kambja vallas (ühinenud Ülenurme valla territooriumi osas enne 15.10.2017 kehtinud haldusüksuste piirides), Tartu vallas (enne 15.10.2017 kehtinud haldusüksuste piirides) ning enne 15.10.2017 kehtinud haldusüksusena Tähtvere valla piirides;

•50% ja 50 000 eurot – kõigis ülejäänud asutuste- ja haldusüksustes.

Lisaks on suvila ja aiamaa terviklikul rekonstrueerimisel toetuse määr 30 protsenti ja toetussumma 30 000 eurot, kui see rekonstrueeritakse toetuse abil üksikelanuks.

Toetuse saajate ringi laiendatakse 2000. aastani kasutusse võetud väikeelamutele ning tervikliku rekonstrueerimise tulemusena peab saavutama vähemalt energiatõhususarvu klassi C. Seejuures jätkub ka osalise renoveerimise toetamine. Abikõlblike tööde hulgas on maja soojustamine, küttesüsteemide uuendamine, taastuenergiaallikaid kasutavate seadmete kasutuselevõtt ning muud töid, mis aitavad kaasa hoone energiatarbe vähenemisele.

Valitsus otsustas lisaelarvega suunata väikeelamute meetmesse juurde 2 miljonit eurot, et aidata elamufondi uuendamise kõrval leevendada ka eriolukorra mõjusid ehitussektoris. See toetus on üks osa elamumajanduse kriisiabipaketist, mille kogumaht on 105 miljonit eurot.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liit kuulutab välja konkursi „Lääne-Virumaa kaunis kodu 2020“

Tänavu toimub iga-aastane konkurss „Lääne-Virumaa kaunis kodu“ juba 23. korda. Konkureerima on oodatud eramute aiad,

korterelamud oma kauni ümbrusega, tööstusmaastikud, ühiskondlike hoonete kaunid üm-

rused, külaplatsid jm.

Ootame teie ettepanekuid Haljala valla kauniste kohtade ja nende omanike kohta hiljemalt 3. juuniks 2020 e-mailil anneli.kivisaar@haljala.ee

Võsu alevikus aadressandmete korrastamise eeltööd

Haljala Vallavalitsus on jõudnud aadressandmete korrastamisega Võsu alevikuni.

Selle eeltööna on vajalik liikluspindade ruumikujude ja kohanime täpsustamine ja vajadusel muutmine. Selleks avaldatakse 1. juuniks 2020 Haljala valla kodulehel kaardirakendus,

kus saab teha ettepanekuid tänavate nimedele.

Hiljemalt augustis korrastatakse uute kohanimede järgi katastriüksuste ja ehitiste aadressid.

Siiri Püss
Maakorraldaja

Võsu Südasuve Challenge meelitab jooksjaid maalilise 10 km raja, viitstardi ja ahvatlevate boonustega

Merilin Piirsalu

Tänavune jooksuhooaeg on harrastussportlaste jaoks eriline, sest treeninguid on tehtud enamasti üksinda ning võistlused on toimunud virtuaalselt. Nüüd aga piirangud tasapisi leevenevad ning üks esimesi reaalseid jooksuvõistlusi on sel suvel Võsu Südasuve Challenge. Mis, millal ja kuidas toimuma hakkab, räägib lähemalt võistluste korraldaja Marko Torm.

Mis üritus on Võsu Südasuve Challenge?

Alates 2014. aastast Võsu Südasuve Maratoni nime all alustanud ja tollal kolme distantsi pakkunud südasuvine võistlus on peale aastast pausi 2018. aastal naasnud uuenduslikus formaadis. Varasemalt iga-aastaselt ligi 1200 osalejat Vösule meelitanud Südasuve Maratonist on saanud vaid 500 osalejat võrustav ja ühte distantsi pakkuv Võsu Südasuve Challenge.

2019. aasta oli uues formaadis esimene kord ning korraldajate suureks üllatuseks nopiti jooksjate hinnangul Eesti ühe kaunima medali tiitel ja pälviti Marathon100.com portaali poolt väljastatav ja 2020. aasta Eesti Jooksukonverentsil kätte antud Aasta jooksuinnovatsiooni auhind. Viimane saadi just eriliste intervallstartide rakendamise eest, mis võimaldas ideaalselt jaotada eri võimeku-

sega jooksjaid stardijärgsel kitsal kergliiklusteel. Fiiling oli hea, kõigil oli ruumi ning võimalusi ennast realiseerida esimestest sammudest alates.

Kas kevadise eriolukorra tõttu on midagi võistluse puhul ka teistmoodi, kui tavapäraselt oleme sarnaste spordiürituste puhul harjunud?

Võsu Südasuve Challenge saab oma osalejate piirangu tõttu startida täpselt sellisena nagu eelmisel aastal, mil uuenenud formaat osalejate poolt ülisoojalt vastu võeti. Juba eelmisel aastal rakendatud osalejate piirang, 500 inimest, säilib ka sel aastal ja mahub kenasti juuliks ette antud normi ehk 1000 inimest väliüritustel.

Kuna tegemist on siiski ühega esimestest lubatud võistlustest sel hooajal, siis võib eeldada, et kohtade arv ammendub juuniga. Seega, kes ees, see mees!

Mis: Võsu Südasuve Challenge

Kus: Võsu, Lääne-Virumaa

Millal: 19. juulil 2020, kell 11.00

Distants: 10 km jooks või käimine

Start: intervallstart, 8 võistlejat korraga

Osalejaid: maksimaalselt 500

Mis iseloomustab Võsu Südasuve Challenge'i jooksu- ja käimisradu?

Start ja finiš asuvad maalilisel Võsu rannajoonel. Esimene pool rajast läbitakse maanteel ja tagasitee kulgeb Eesti ühel kaunimal kergliiklusteel, mereäärsel Võsu-Käsmu ühendusel. Viimane kilomeeter kulgeb läbi Võsu asula, kus sajad kohalikud ja külalised aplodeerivad lõpuspurdi võimendamiseks. Joostakse kõvakattel ja täiesti laugel rajal. Enamuse ajast pakuvad vajadusel ereda kesksuvisel päikesel eest varju maanteeäärsed kõrged puud.

Millised boonused osalejaid ootavad?

Põhiline selle sündmuse puhul ongi Võsu ja Käsmu imeline loodus. Lisaks saab iga osaleja nautida veel 499 innustunud kaaslase seltsi. Kohal on inimesi eri vanusegruppidest, eri suutlikkusega ja soost. Kõik on valmis ennast 10 km rajal ületama või lihtsalt nautima liikumist, tervist ja vabadust.

Korraldaja tagab kõrgel tasemel rajateeninduse ja kõik stardiks vajalikud materjalid, sh elektroonilise ajavõtu. Lõpetajad pärjatakse unikaalse, raske ja suure medaliga - sellega, mis paljude osalejate jaoks on siiski kirsiks tordil. Viking Line viib kõik osalejad kinkekaardi abil reisile ning Neptunas ja Powera-

de tagavad tiptasemel janu kustutamise finišis.

Mis eelmise aasta tagasiside põhjal osalejatele kõige rohkem meeldis ja eredamaid elamusi pakkus?

Küideti viitstarte, kus 10 sekundiliste intervallidega saab rajale korraga 8 inimest. Kohe esimestest sammudest läheb igas grupis mõni kiiremini mine-ma ja mõni jääb paremale poole rajast rahulikult kulgema.

Paljudele jäi positiivsena meelde kogu emotsioon, mis Eesti ühes kaunimas kuurordis võistlemise ja osalemisega kaasneb. Samuti meeldis peale võistlust tasuta saun Võsu Spordihoones, mille vallavalitsus on alati taganud. Tore oli ka minna arvukate suvekohvikute terrassidele pere või sõpradega muljetama ja medalit imetlema. Loomulikult on peale võistlust nii mitmedki minemas randa ja mere äärde suve nautima.

Loodame, et ilm on südasuvel ka selle vääriline, kuid samas teeb kuum päike võistlejatel tingimused veidi keerukamaks. Mida paneksid osalejatele südamele, kui tuleb sporti teha palava ilmaga?

Liikuge rajal vastavalt oma võimetele. Alati. Tuleb tunda piiri ja mõista, et tegemist on tervisespordiga. Kui näed kedagi, kes võib vajada abi - anna

sõna edasi raja teenindusse kaasatud inimestele. Kogu distantsi ulatuses liiguvad meil ka turvaratturid, lisa vee ja sidevahenditega. Meditsiinipersonal on olemas stardis ja finišis.

Kas on mingi eriline põhjus, miks ürituse nimes on sõna „challenge“ ehk kas millegi poolest on tegu suurema väljakutsega kui mõne muu sarnase võistluse puhul?

Kui otsustasime 2019. aastaks peale aastast pausi naasta ja tahtsime midagi uut proovida, siis oli see väljakutse nii korraldajatele kui ka osalejatele, kes võistlus-tevaeses juulikuus end jooksvormi peavad viima. Au muidugi kõikidele, kes ka sel distantsil näiteks käies alles vormi loovad ja päikesega võidu rajal liiguvad.

Kui juba südasuvel Võsule sõita, siis võiks lisaks jooksvõistlusel osalemisele seal kandis pikema päeva või koguni mitu päeva veeta. Mida kindlasti Võsul ja selle ümbruses vaadata soovitaksid?

Võsu asula, rand, Käsmu kaptenite küla, Altja paadikuurid, Oandu matkarajad, Vihula mõisa majutus, Võsu kohvikud, Palmse mõisa park, Sagadi mõis ja imekaunis Lahemaa. Loomulikult võib naastes ette võtta erilise Viru raba, mis Tallinnast tulijatele jääb täpselt tee peale.

MÕNE REAGA

Võsu rand saab uue ilme

Mais lõppes teine katse leida hanke korras Võsu rannaala ehituseks ehitaja. Märtsi hange kukkus läbi, kuna pakkumises ilmnnes viga. Sel korral kõik õnnestus ja Revin Grupp OÜ võitis hanke pakkumisega 569 000 eurot, millele lisandub käibemaks.

Leping ehitajaga on juba ka sõlmitud, kuid esimene koosolek ehitajaga on lehe ilmumise ajaks olemata, seega täpne tööde alustamise ja lõpetamise aeg on veel kokku leppimata.

„Ehitamise periood on maksimaalselt 5 kuud,“ kommenteeris vallavanem Ivar Lilleberg. „Lepime ehitajaga kokku selliselt, et ehitusteguvus ei jääks südasuvisele ajale ega rikuks rannamõnusi.“

Lillebergi sõnul rajatakse projekti käigus parkla, mis mahutab enam kui 150 autot ja 4 bussi. Võsu randa paigaldatakse kaks pesuruumi koos riietuskabiinide ning tualettidega. Lisaks on tulemas uus korvpalliväljak, jalgpall-

iväljak, rekreatsiooniala ning lastele mänguväljak ja palju muud.

„Kui ka liiva sõelumisega saab rannaala oluliselt puhtamaks, siis tulevikus muutub rannas käimine kõigile oluliselt mugavamaks,“ arvas Lilleberg. „Iga külastaja saab peale ujumist en-nast soolasest veest puhtaks pesta ning naasta näiteks tööle.“

Seekordsest ehitushankest jäi välja pumptracki (rattarada, mis koosneb erineva kõrgusega lainetest ja kurvidest – toim.) ehitus. Selle jaoks plaanib Vallavalitsus lähiajal korraldada täiendava hanke.

Suur enamust rannaala ehitusprojekti maksumusest ehk 511 000 eurot tuleb Euroopa Regionaalarengu Fondi piirkondade konkurentsi-võime tugevdamise meetmest, ülejäänud lisab vald oma vahenditest.

Katrin Kivi

Vainupeal sai külarahva panusel paika uus lõkkeplatsi palkmööbel

Vana palkmööbel oli Vainupea kabeli kõrval asuva lõkkeplatsi juures oma aja ära elanud. Külaseltsi algatusel seati meesmärgiks käesoleva aasta esimeseks kogunemiseks uus laud koos pinkidega tellida ja paika panna. Nii nagu mõeldud, sai ka tehtud. Üleskutse annetuste kogumiseks kõnetas kogukonda ning külarahva panusel kogutigi paari kuuga vajalik summa kokku. Tellimus anti sisse rohkete puidutöö kogemustega Holz Haus Team OÜle.

Ühine talgupäev jäi see aasta küll toimumata, kuid tähtsaks puhuks tuli reibas paigaldustöö 2. mai ennelõunal siiski kokku. Käsitööna kuusest saetud ja tõrvaõliga viimistletud massiivne nelja meetri pikkune laud koos pinkidega on puidutöö meister Rivo Kisandile omataoliste kõrval suurimaks, mida tema on 20 aasta jooksul valmistanud. Uue laua ümber mahub korraga istuma vähemalt 20 inimest. Vana palkmööbli kasutamiskõlblikke laudadest paigaldati lõkke ümber täiendavad kolm pinki seniks kuni need kestavad. Vainupea külaseltsi eestvedaja Mario Luik: „Pärast Rivoga Vainupeal kohtumist ning mõtete vahetamist olin veendunud, et meil on taas koostööpartneri leidmisega vedanud. Hea

Vainupea küla lõkkeplatsi uus palkmööbel. Foto: Mario Luik

energia pealt sündivad head ideed leiavad üles head teostajad – tulemus seda ka kinnitab. Ühisel panusel soetatud palkmööblit kuulub osake igale meie küla inimesele ning loomulikult kõikidele meie sõpradele lähemalt ning kaugemalt. Tulge vaadet ja olemist nautima. Suured tänud kõigile, kes Vainupea küla tegemistele kaasa elavad ja toetavat õlga alla panevad.“

Projekti maksumuseks kujunes 1 560 eurot. Sellest ligemale 1000 eurot moodustasid külarahva annetused. Täiendavalt panustas Vainupea külaselts läbi liikmemaksudest kogutud vahendite ning Vainupea kabelile tehtud annetuste.

Mario Luik
Vainupea küla selts MTÜ

LEADER-toetustega tehtavate investeeringute tähtajad pikenevad

Maaeluminister Arvo Aller allkirjastas LEADER-projektitoetuse määruse muudatuse, mis lubab kohalikel ettevõtjatel ja kodanikuühendustel eriolukorra tingimustes teha investeeringuid paindlikumalt ning pikendab tähtaegu aasta võrra.

„Koroonaviiruse mõju pole jättnud puutumata ühtegi tegevusvaldkonda ning seetõttu tuleb ka LEADER-toetustes teha muudatusi, mis lähevad kokku praktikas ilmnenu vajadustega. Muudatuse tulemusena võimaldatakse toetuse-saajatel rahulikumalt kõik vajalikud tegevused ja investeeringud ära teha, mis tagab maapiirkondade kestliku arengu,“ lausub maaeluminister Arvo Aller.

Eriolukorra tõttu on suletud paljud teenused ja asutused, mida ei loeta esmavajalikuks, mis-tõttu ei ole paljudel võimalik tähtjaks toetata-

vaid tegevusi ellu viia või investeeringuid teha. Seetõttu muudetakse kohalike arengustrateegiate alusel toetatud tegevuste elluviimine ja investeeringute tegemine paindlikumaks ning tähtaegu pikendatakse ühe aasta võrra. Lisaks on kohalikul tegevusgrupil võimalik 2020. aastal oma strateegiat ja rakenduskava senisest rohkem muuta.

LEADER on Euroopa Liidu ühenduse algatusprogramm. Programmi eesmärk on edendada kohalikku elu maapiirkonnas läbi kohaliku tasandi koostöö, aidates luua kohalikel partnerlustel põhinevaid maaelu arengustrateegiaid. Üle Eesti tegutseb 26 LEADER-tegevusgruppi.

Maaeluministeerium

Virumaa Apteegi haruapteek Haljas
Rakvere mnt 3, Haljala, Lääne-Virumaa, 45301
Tel 325 9179

E, K 9.00 - 18.00

T, N 9.00 - 17.00

R 9.00 - 15.00

L, P Suletud

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGID

22.04.2020 ISTUNGI KOKKUVÕTE

Määrati sotsiaaltoetus kahele isikule kokku summas 340 eurot. Väljastati projekteerimistingimused Oandu-Sagadi matkaraja ehitusprojekti koostamiseks ja Vösupere külas Metsakodu katastriüksusele elamu ehitusprojekti koostamiseks.

Otsustati lugeda kolm jäätmevaldajat korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt mitteliitunuks.

Algatati Vainupea sadamale kohanime määramine ja avalikustati kohanime määramise eelnõu valla veebilehel.

Tehti volikogule ettepanek võõrandada ASle Haljala Soojus tasuta Vösu alevikus Neeme tee 49a ja Spordi tn 22 maaüksused, millel asuvad puurkaev ja pumpa, ja esitati vastav eelnõu.

Tehti volikogule ettepanek nõustuda keskkonnaloa pikendamisega Altpere II karjääris maavarade kaevandamiseks 15 aastaks tingimisel, et rakendatakse täiendavaid meetmeid 17170 Völe-Vainupea-Kunda tee korrahoiul ning esitati vastav eelnõu.

Tehti volikogule ettepanek tunnistada Haljala alevikus Uus tänav väliskeelamurajooni detailplaneering, Tervete tn 12 maaüksuse osas, osaliselt kehtetuks ja esitati vastav eelnõu.

Infotunnis arutati:

- kahjunõudest Haljala valla vastu seoses Lihulõpe teel purunenud sõiduauto rehvide remontööde hüvitamiseks;

- isiku soovi vallavara, Haljala alevikus Vösu mnt 16 b maatükist ca 2,23 ha ja Tatruse külas Krossiraja maaüksuse pindalaga 4,19 ha, omandamiseks. Kuna nimetatud maaüksused on Haljala vallale vajalikud, kui perspektiivsed puhkealad, puudub vallal alus antud vallavara võõrandamiseks.

- koostööd valla mittetulundusühingutega. Vallavalitus asus seisukohale, et ei toeta ilma kandikogu vastava ettepanekuta eraldi koostöölepete sõlmimist.

- seoses Tallinn-Narva tee ehitamisel kehtestatud liikluspiairangutega oluliselt tõusnud liikluskorrumusest Haljala alevikus Tallinna maanteel.

30.04.2020 ISTUNGI KOKKUVÕTE

Väljastati projekteerimistingimused Kakuvälja külas Väike-Jüri katastriüksusele päikeseelektrijaama ehitusprojekti koostamiseks.

Väljastati ehitusluba Lahe külas Tõnikse-Liiva katastriüksusele puurkaevu rajamiseks ja Sagadi külas Keldripõllu katastriüksusele elamu ja biopuhasti ehitamiseks.

Väljastati kasutusluba Kõldu külas Farmi katastriüksusel asuval farmikompleksile ja Eisma külas Uno katastriüksusel asuval päikeseelektrijaamale.

Toimus arutelu 2020 eelarvest tehtavate investeeringute ja teiste võimalike kokkuhoiumeetmete osas. Otsustati esitada esialgne kärpekava majandus- ja rahanduskomisjonile. Otsustati vallavalituse osakondadel ja hallatavatel asutustel vaadata esitatud 2020 aasta eelarve kärpekavad veelkord üle ja näidata ära millised tegevused on võimalik ära jätta ja millistest investeeringutest loobuda.

Otsustati korraldada hange Haljala valla jäätmekava 2021-2026 koostaja leidmiseks.

Majandus- ja hankejuht informeeris vallavalituse liikmeid Haljala valla kruusakataga teede korrahoiu hanke korraldamisest.

6.05.2020 ISTUNGI KOKKUVÕTE

Määrati sotsiaaltoetus ühele isikule ja kahele isikule jäeti sotsiaaltoetus määramata.

Väljastati ehitusluba Vihula külas Mõisaoja katastriüksusele korterelamu püstitamiseks ja Vösu alevikus Aasa tn kanalisatsioonitrassi ja veetrassi ehitamiseks.

Määrati Põdruse külas asuva Minu katastriüksuse jagamisel tekkivate katastriüksuste lähiaadressid ja sihtotstarbed vastavalt Minu, elumumaa 100% ja Mõisa, elumumaa 100%.

Kiideti heaks 2019 aasta Hajaasustuse programmi projekti „Le-piku talu veevarustussüsteemi rajamine” aruanne.

Otsustati jätta vaie Haljala Vallavalitsuse 01.04.2020 korralduse nr 130 nõudes rahuldamata.

Määrati huvihariduse ja huvitegevuse õppuritoetus ühele õpilasele.

Toimus arutelu haridusasutuste töökorraldusest alates 18. maist. Otsustati Vösu alevikus Mere tn 34 asuvat eluruumi mitte üürile anda ja enampakkumist mitte välja kuulutada.

Tehti volikogule ettepanek anda Haljala Vallavalitsusele õigus Haljala alevikus Sõstra detailplaneeringu alal olevate kinnistutele hoonestusõiguse seadmise tasu määramiseks ja esitati vastav eelnõu.

Tunnistati riigihankel „Vösu ranna-ala rajatiste ehitustööd” edukaks pakkumuseks REVIN GRUPP OÜ pakkumus hinnaga 569 000 eurot ja sõlmida pakkujaga hankeleping.

Otsustati avalda 7. maist Vösu tenniseväljak rakendades kõiki eriolukorra ja eriolukorra järgselt kehtivaid soovituslikke käitumisjuhiseid.

Tehti SA Vösu Kuurort nõukogule ettepanek loobuda projekti „Vösu ajaloolis-kultuuriloolisi ja looduslikke objekte tutvustav koolidoorada” elluviimisest.

13.05.2020 ISTUNGI KOKKUVÕTE

Väljastati ehitusluba Vösu alevikus Taeva tn 7 katastriüksusele elamu ja abihoone püstitamiseks, Karula külas Karuoja katastriüksusele surveseadme ja vedelgaasipaigaldise rajamiseks ja Haljala alevikus Vösu mnt 39 elamu lammutamiseks.

JÄTKUB JÄRGMISELT LEHEKÜLJELT →

Lemmikloomapidamisest vallas

Viimasel ajal on vallavalitsusse laekunud mitmeid kaebusi lemmikloomapidajate suhtes, kuna loomapidajale kuuluv koer või kass on järelevalveta avalikus kohas.

Lemmikloomapidajad ise on arvamusel, et nendele kuuluv koer või kass on ohutu, kedagi loom ei ründa ja ohtu ei põhjusta. Selline seisukoht on vale. Paraku on raske ette näha looma käitumist ning erinevates situatsioonides võib ka kõige rahulikum lemmikloom rünnata.

Kasside puhul on üheks probleemiks ka see, et lemmikloom lastakse järelevalveta õue jalutama ning korteriühistule kuuluvas liivakastis käib kass roojamas. Sellise arusaamaga loovad vastutustundetud loomaomanikud infektsioonihaiguste tekke võimaluse, kuna liivakastis mängivad lapsed, kes ei näe loomas ega väljaheidetes mingit ohtu.

Koerte ja kasside pidamist valla territooriumil reguleerib Haljala Vallavolikogu 29.09.2018 määrus nr 37 Haljala valla koerte ja kasside pidamise eeskiri, mis on kättesaadav Haljala Vallavalitsuse kodulehel www.haljala.ee/oigusaktid3 või Riigi Teatajas: www.riigiteataja.ee/akt/426092018005.

Siinjuures tooksin välja eeskirja mõned sätted:

Koera või kassi pidamisega ei või rikkuda avaliku korra või heakorra nõudeid. Koer või kass ei tohi häirida ega ohustada teisi loomi või inimesi ega neile kahju tekitada.

Hoones ja piiratud territooriumil on koera või kassi lubatud pidada selle territooriumi omaniku loal või muu õigustatud isiku nõusolekul. Loomapidajal tuleb välis- tada koera territooriumil.

riumilt väljapääsemine, teistele loomadele või inimestele kallaletungimise võimalus.

Korterelamus lähtutakse loomapidamisel lisaks eeskirjale ka korteriühistu põhi- kirjast, kodukorrrast ja muudest elamu ühist haldamist käsitletavatest dokumentidest. Korterelamute üldkasutatavates ruumides ja territooriumil loomaga viibides on omanik kohustatud järgima korteriomanike kokkuleppel kehtestatud korda ja avalikku korda.

Loomapidaja on kohustatud paigaldama temale kuuluva või tema valduses oleva territooriumi sissepääsule koera olemas- olust teatava hoiatussildi ning tagama ametiülesannet täitvate isikute ohutu liikumise territooriumil.

Keelatud on hulkuvate loomade toitmine.

Koera või kassiga avalikus kohas viibimisel peab loomapidaja tagama teiste inimeste ja loomade ohutuse ning vältima koera või kassi lahti pääsemist.

Loomapidaja on kohustatud järgima sanitaar- ja hügieeninõudeid, sealhulgas kohe koristama oma koera või kassi väljaheidet.

Nakkusohtlikult haige koera või kassiga avalikus kohas viibimine on keelatud.

Koera või kassi tohib viia avalikku kohta jalutusrihma otsas või kande vahendis,

mis ei ohusta tema tervist ja millest ta omal tahtel välja ei pääse. Vajadusel peab koer kandma suukorvi. Koera või kassi vedamisel ühissõidukis peab kinni pidama vastavas sõidukis kehtivast eeskirjast.

Loomapidajal on keelatud:

- võimaldada koeral või kassil reostada hoone üldkasutatavaid ruume või ühiskasutuses olevat territooriumi;
- viia looma avaliku asutuse ruumi või territooriumile, kuhu on paigaldatud sellekohased keelavad sildid;

•viibida loomaga rahvakogunemisel või avalikul üritusel, välja arvatud selleks ette nähtud kohas;

•ujutada ja pesta looma avalikus suplus- kohas, kui valla õigusaktidega ei ole määratud teisiti (käesoleval ajal ei ole eraldi õigusakti kehtestatud).

Valla territooriumil peetav koer peab kandma märgistusena tegevusluba omava veterinaararsti paigaldatud mikrokiipi ning olema registreeritud lemmikloomaregistris. Muude lemmikloomade (eelkõige kasside) märgistamine on soovituslik.

Järelevalvet eeskirja täitmise üle teostab vallavalitsus või Politsei-ja Piirivalveamet. Vallavalitsuse ega politsei esmane eesmärk ei ole rikkujate karistamine vaid korrariikumise lõpetamine. Paraku on lemmikloomapidajaid, kes esialgselt eiravad hoiatusi ning nende suhtes tuleb rakendada sanktsioone.

Eeskirja rikkumise eest kui see ettevaatamatusel põhjustas varalise kahju või inimesele tervisekahjustuse karistatakse rahatrahviga kuni 800 eurot.

Vallavalitsus koostab korrariikumise lõpetamiseks ka ettekirjutusi ning tulenevalt korra-kaitseseadusest on ettekirjutuse eirajatele võimalik määrata sunniraha kuni 9600 eurot.

Kuna vallavalitsuse esmane eesmärk ei ole rikkujate karistamine, vaid korrariikumise lõpetamine, siis palun kutsuge naaber korrale või arutage probleemi korteriühistu koosolekul.

Kui olukord ei parane, siis teha avaldus vallavalitsusse või politseisse. Võimalusel lisada avalduse juurde fotod korrariikumisest (või arstitõend looma poolt kehvast tekitamisest), kuna vastasel juhul on korrariikumist raske tõendada. Looma poolt tekitatud tervisekahjustuse või varalise kahju puhul pöörduda koheselt vallavalitsusse või politseisse.

Tiit Jõgi
Järelevalvespetsialist

Sügisest alustab taas vanemluskoolitus „Imelised aastad“

Septembrist alustab Haljalas juba neljandat korda vanemluskoolitus „Imelised aastad“. Kõigi vanemate elus võib ette tulla olukordi, kus iseenda tarkusest jääb laste kasvatamisel vajaka. „Imelised aastad“ on 4-kuuline programm vanematele, kes vajavad tuge ja soovivad õppida, kuidas laste kasvatamisega paremini toime tulla. Koolitus on mõeldud 2–8-aastaste laste vanematele. Tagasiside varem osalenud vanematelt on olnud väga positiivne.

KOOLITUSEL ÕPITAKSE:

- kuidas kehtestada tõhusalt piire ja reegleid
- kuidas last julgustada ja tunnustada
- kuidas õpetada last tugevate tunnetega toime tulema
- kuidas arendada last mängu abil
- kuidas lahendada konflikte
- kuidas tulla toime stressiga jne.

Koolitus on vanematele tasuta. Kohapeal on lastehoid. Vaheajal pakutakse kergeid einet. Vajadusel korraldame transpordi. Kohtutakse kord nädalas, kokku kuni 16 korda. Koolitus kestab 2–2,5 tundi.

Koolituse kohta võite leida rohkem infot: <https://tarkvanem.ee/koolitused/imelised-aastad/>

Lapsevanemad, kellel tekkis soov sellel koolitusel osaleda, peavad oma osalussoovist teada andma hiljemalt 1. augustiks 2020, telefoni või e-posti teel: helgi.vassar@haljala.ee, tel 5344 8069

Lastekaitsespetsialist Helgi Vassar

Tekst ja foto: maanteeamet

Hea tava liiklemiseks jalgratta- ja jalgteel

Jalgratta- ja jalgteel on jalgrattaga, tasakaaluliikuri ja jalakäija liiklemiseks ettenähtud eraldi tee või teeosa, mis on asjakohaste liiklusmärkidega tähistatud.

Jalgratta, kergliikuri (tasakaaluliikur, elektritõukerattur jne) ja pisimopeedi alla 16.a. juht peab kandma kinnirihmatud jalgratturikiivrit.

Jalgratta- ja jalgteel liigeldakse paremal poolel.

Jalgrattaga jalgratta- ja jalgteel sõites ei tohi ohustada jalakäijat.

Jalakäija vahetus läheduses tohib jalgrattaga sõita jalakäija tavakiirusega.

EI TOHI:

1) sõita juhtrauast kahe käega kinni hoidmata, välja arvatud käega hoiatusmärguandmise ajal. Jalgrattur ei tohi sõita käega juhtrauast kinni hoidmata;

2) lasta vedada tema juhita- vat sõidukit (välja arvatud kolme- ja neljarattalist mopeedi) looma või teise sõidukiga;

3) vedada esemeid, mis takistavad juhtimist või tekitavad ohtu teistele liiklejatele;

4) vedada haagist, mis ei ole valmistatud jalgrattaga, tasakaaluliikuri, pisimopeedi või mopeediga vedamiseks;

5) sõidutada sõitjat, kes ei istu sõitjale ettenähtud istmel või ei kanna kinnirihmatud nõuetekohast kiivrit;

6) pisimopeedijuht ei tohi sõita kiiremini kui 25 kilomeetrit tunnis

7) tasakaaluliikur ei tohi sõita kiiremini kui 20 kilomeetrit tunnis.

NB! Liikudes mitmekesi jalgratta- ja jalgteel jalgrattaga, tasakaaluliikuriga või pisimopeediga tuleb liikuda tee paremal poolel üksteise järel.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise toetusest

Alates sellest kuust (maist) saavad hakata riigilt toetust taotlema ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga liitumiseks või elamule omapuhasti ja reoveemahuti paigaldamiseks ka need eraisikud, kes elavad alla 2000 tarbijaga reoveekogumisaladel. Ehk lisaks Haljala alevikule on nüüd võimalik toetust taotlema Aaspere, Essu, Käsmu, Vergi, Võsu ja Võsupere-Palmse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni alal.

Taotlus tuleb esitada Keskonnainvesteeringute Keskusele hiljemalt 2023. aasta jaanuaris või kuni taotlusvooru eelarve täitumiseni. Taotlemise tähtaeg pikeneb ka neile, kelle majapidamine asub üle 2000 tarbijaga reoveekogumisalal.

TOETUSEST

Toetust saab taotleda reoveekogumisaladel elamu ühendamiseks ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga või kogumismahuti rajamiseks ning alla 2000 tarbijaga reoveekogumisalal ka elamule omapuhasti rajamiseks või ümberehitamiseks. Seda juhul, kui piirkonnas puudub ühiskanalisisatsioon ning on teada, et ühisveevärki ja -kanalisatsiooni lähima viie aasta jooksul ei rajata.

Toetuse suurus lähtub sarnaste ehitustööde keskmisest maksumusest ning sõltub ehitustööde mahust ning rajatava

torustiku pikkusest. Toetuse osakaal on 66% standardiseeritud ühikuhinnast. Toetuse summad on määrusega fikseeritud ning jäävad vahemikku 1132-3792 eurot.

Toetust ei anta elamuisest torustike ehitustööde, sh veemöödusõlmede rajamiseks, varasemalt tehtud tööde rahastamiseks ning hoonestamata või pärast 21.05.2018 ehitatud elamutega kinnistule torustiku, omapuhasti või kogumismahuti rajamiseks.

Ühisveevärgi ja –kanalisatsiooniga liitumiseks jagatakse toetust ühtekokku 17 miljonit eurot, millest tänaseks on rahastusotsusega kaetud ligikaudu 8 miljonit eurot. Rahastatud taotlusi on hetkeksisuga üle 2700.

Toetust antakse Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi vahenditest ning struktuuritoetuste perioodi 2014-2020 meetmest „Veemajandustaristu arendamine“.

Kuidas aga kindlaks teha, kellel on võimalik toetust taotleda? Seda saavad kõik huvilised kontrollida Keskonnainvesteeringute Keskuse kodulehel olevast otsingumootorist <https://kik.ee/et/toetatav-tegevus/eraisikute-vee-ja-kanalisatsioonitaristu-rajamine>

Kuldar Pärn
Planeerimis- ja keskkonnaspetsialist

HALJALA VALLAVALITSUSE ISTUNGID

Väljastati projekteerimistingimused Võle külas Tiitsu-Sassi kinnistule suvila ehitusprojekti koostamiseks ja Aukülas Abrami kinnistule abihoone ehitusprojekti koostamiseks.

Otsustati mitte nõustuda ühe jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveost vabastamisega.

Otsustati lugeda üks jäätmevaldaja korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt mitteliitunuks.

Algatati Võsu aleviku Kooli tn 1 maaüksuse detailplaneeringu koostamine.

Nõustuti Haljala vallas reformimata maaüksuste Kisuvere külas 23 Rakvere-Haljala tee, Võle külas 17170 Võle-Vainupea-Kunda tee ja Võsu alevikus 17181 Võsu-Vergi-Sõeaugu tee L8 riigi omandisse jätmisega.

Toimub arutelu Haljala valla teehoiukava aastateks 2020-2029 osas.

Otsustati jätta Haljala valla vastu esitatud kahjunõue, sõiduauto remonttööde maksumuse hüvitamise osas, rahuldamata.

Toimus arutelu Võsu jazzile eraldatud toetuse kasutamisest ja kulude aruandlusest.

Kuualti informatsiooni Haljala Vallaraamatukogu ja Haljala Rahvamaja töökorraldusest alates 18. maist.

Otsustati jääda varem tehtud otsustuse juurde ja Võsu Muusikapäevi 2020 mitte korraldada. Georg Otsa bareljeefi paigaldada juhul, kui enamus bareljeefi maksumusest tuleb väljastpoolt valla eelarvet.

HALJALA VALLAVOLIKOGU ISTUNGID

ISTUNG NR 36

Veebikeskkonnas Microsoft Teams, 19. mail 2020 kell 16:00.

Istungil osales 14 volikogu liiget: Leo Aadel, Anneli Alemaa, Leo Bergström, Krista Keedus, Urve Kingumets, Rainer Lille, Aivar Maurer, Urmas Osila, Margus Punane, Anti Puusepp, Greete Toming, Triin Toming, Aide Veinjärv ja Vello Väinsalu.

Istungil ei osalenud Annika Hallimäe, Alvar Jõe ja Jaan Mee-rit.

OTSUSEGA NR 144 anti luba Käsmu külas Neeme tee 49a ja Võsu alevikus Spordi tn 22 tasuta võõrandamiseks Aktsiaseltsile Haljala Soojus. Neeme tee 49a maaüksusel asub suurkaev ja Spordi tn 22 maaüksusel asub pumpla.

OTSUSEGA NR 145 muudeti Haljala Vallavolikogu 20.11.2018 otsust nr 65 „Vallavara koormamine hoonestusõigusega“, millega otsustati koormata hoonestusõigusega valla munitsipaalomandis olevad krundid Sõstra tn 2, Sõstra tn 4 ja Sõstra tn 8 Haljala alevikus. Otsuse punkt 2, millega kinnitati hoonestusõiguse tasu alghind, tunnistati kehtetuks ja muudeti otsuse punkti nr 3 sõnastust.

OTSUSEGA NR 146 nõustuti L.MK.LV-205561 keskkonnalaosa pikendamise Altpere II karjääris maavarade kaevandamiseks 15 aastaks tingimusel, et rakendatakse täiendavaid meetmeid 17170 Võle-Vainupea-Kunda tee korrashoiul.

OTSUSEGA NR 147 kinnitati eelarve- ja majanduskomisjoni liikmeks Tea Treufeldt.

Volikogu poolt vastuvõetud otsustega saab tutvuda valla kantseleis ja elektroonilises dokumendiregistris veebilehel: www.haljala.ee.

HALJALA VALLAVALITSUS ANNAB TEADA

Haljala Vallavolikogu 21.04.2020 otsusega nr 142 lõpetati Haljala valla Võsu aleviku Kooli/Kooli 1 detailplaneeringu menetlus ja tunnistati kehtetuks Vihula Vallavolikogu 10.05.2007 otsus nr 114 „Detailplaneeringu koostamise algatamine Vihula vallale kuuluvatele kinnistutele Kooli 1/Kooli Võsu alevikus“ (katastritunnused: 92201:003:1541; 92201:003:1542).

Uus Haljala valla Võsu aleviku Kooli 1 detailplaneering algatati Haljala Vallavalitsuse 13.05.2020 korraldusega nr 178. Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on Haljala vallas Võsu alevikus Kooli tn 1 maaüksusele ehitusõiguse ja hoonestusala täiendav määramine, detailplaneeringu kohustuslike hoonete ja rajatiste toimimiseks vajalike ehitiste, sealhulgas tehnovõrkude ja -rajatiste ning avalikule teele juurdepääsuteede võimaliku asukoha täpsustamine. Samuti on detailplaneeringu eesmärk tänaseid ja tulevikuvajadusi rahuldav parim ruumilise terviklahenduse leidmine Võsu kooli põhikooli hoonele ja lasteaia osale.

HALJALA VALLAVALITSUS ANNAB TEADA

Käsmu küla Põhja tn 7a maaüksuse ja lähiumbruse detailplaneeringu avalik arutelu toimub 02.06.2020 kell 11.00 Võsu alevikus, Mere tn 6 paiknevas Haljala vallamajas.

Ühtlasi annab Haljala Vallavalitsus teada, et Võsu alevikus asuva Kalda tn 3 kinnistu detailplaneeringu avalik väljapanek toimub ajavahemikul 01.06.2020 kuni 15.06.2020 Haljala vallamajas, Võsul, Mere tn 6 tööaegadel.

Detailplaneeringu avalik arutelu toimub 19.06.2020 kell 11.00 vallamajas.

Võsu alevikus asuva Kalda tn 3 kinnistu detailplaneeringu koostamise peamiseks eesmärgiks on maakasutuse sihtotstarbe muutmine ja ehitusõiguse määramine kuni kolme meetri kõrguse abihoone püstitamiseks.

Detailplaneeringu materjalid on kättesaadavad ka Haljala valla kodulehel (haljala.ee) – Ehitus ja planeerimine – Detailplaneeringud – Menetluses olevad detailplaneeringud – Võsu aleviku Kalda tn 3 DP): <https://www.haljala.ee/vosu-aleviku-kalda-tn-3-dp>.

TOOLSE
NUTIVABA laager

ERINEVALE TEGEVUSTELE LISAKS
TEEMAPÄEVAD:
SEIKLUS LOODUSES
MUUSIKA MINU ÜMBER
KESKKOND – UUT MOODI MOOD
SPORDIPÄEV – SÕPRUS VÕIDAB

Soodushind
1+1=320€
registreerides korraga kaks
last laagrivahetusse:
28. juuni – 03. juuli 2020
12. – 17. juuli 2020
*kasuta märksõna: SÖBER

LISAINFO JA REGISTREERIMINE
TOOLSELAAGER.EE

TAVAHIND ÜHELE NOORELE 175€

Lapsed suveks loodusesse!

VIRTUAALJOOKS
HALJALA VALLAS

15 MINUTIT
23-24. MAI 2020

START

JOOKSE 15 MINUTIGA NII KAUGELE KUI JAKSAD, KUID PÜSI VALLA PIIRE. KASUTA SELLEKS ÄPPI, MILLEGA SAAD DISTANTSI MÕÖTA (ENDOMONDO, SPORTSTRAKER, SPORDIKELL).

TEE SAADUD TULEMUSEST PILT (KUVATÖMMIS) JA SAADA
AADRESSIL VOIMLA@HALJALAVALLA.EE
SINNA LISA OMA EES- JA PEREKONNANIMI,
VANUS, ELUKOHT NING KOHT, KUS JOOKS TOIMUS.

TULEMUSED AVALDAME SPORDIKESKUSE KODULEHEL:
<https://spordikeskus.haljala.ee/>

HALJALA VALLA SPORDIKESKUS

HALJALA VALLA
TÖÖMALEV
2020

Noortele vanuses **13-17**

Vahetused:
30.07-05.08 (Haljala I)
30.07-05.08 (Võsu)
24.08-30.08 (Haljala II)

Tööaeg: 9.00-13.00
Lõunasöök meie poolt!

Lisanduvad TASUTA ühistegevused peale tööaega

Registreerumiseks:
Lae Haljala Valla kodulehelt
www.haljala.ee
MALEVA AVALDUS
Ning vii Haljala Valla noorsootöötajale! (Elisabeth või Raili)

REGAMISE TÄHTAEG: 10.06

Lisainfo: Elisabeth Orgmets/
haljala.noortekas@haljalavald.ee / +372 59075266 / Haljala ja Võsu noortekeskuse Facebook!

Toolse Okkad ootavad lapsi laagrisse

Katrin Kivi

Olukorras, kus lapsed olid sunnitud istuma tubases keskkonnas nutiseadmete ja muude elektrooniliste abimeeste keskel mitmeid kuid, võib sellel suvel olla parim, mida lapsel pakkuda, just üks korralik nutivaba laager looduses.

Uurisime Haljala valla laagrikorraldaja MTÜ Toolse Okkad esindajatelt, mida neil selleks suveks on pakkuda.

Toolse Okkad on korraldanud lastele laagreid juba aastaid, mis teil on pakkuda tänavu?

Pakume endiselt NUTIVABA laagrit, see on meie põhimõte. Kodus ollakse palju ekraani ees, laager on peaaegu ekraanivaba. Nutiseadmeid kasutatakse täiskasvanu juuresolekul mõne õpetliku ülesande lahendamise ja koju helistamiseks kindlal kellaajal.

Laagri oleme jaotanud teemapäevadeks, igal päeval oma teoreetilised ja praktilised tegevused, mil on lõbusad ja lastepärased. Võimalusel toimuvad suurem osa tegevusi õues – nii laagri territooriumil kui ka meie ümber olevas metsas, rannas, Toolse linnuses.

Kuidas viirusekriis on teid mõjutanud ning kuidas plaanite tagada selle, et teie majast ei saaks järgmine nakkuskolle?

Kõige olulisem on, et võtame

laagrisse vastu ainult terveid lapsi. Vanemad tagavad kirjaliku ankeediga, et nende lapse tervislik seisund võimaldab viibida laagris.

Meie laagris on olnud ka eelnevatel aastatel väga olulisel kohal kätepesu ja isiklik hügieen. Lisame nüüd ka juurde desinfitseerimisvahendeid vastavalt soovitudele.

Kindlasti piirame üksteise kämpingutes / tubades külastamise.

Viibime võimalikult palju värskes õhus. Kui vähegi ilm lubab viime kõik tegevused ka õue. Oleme ka mõelnud õues söömise peale.

Kes lastega tegelevad ja milliseks kujuneb laste päev laagris? Kas midagi on teisiti kui möödunud aastal/aastatel?

Lastega tegelevad kvalifit-

seeritud ja tunnistustega laagrikasvatavad. Meie hulgas on igapäevaselt leiba teeniv lasteaiaõpetaja, kooliõpetaja, meditsiinitöötaja. Sellest tulevalt on ka laagri tegevused õpetliku sisuga, kuid läbi mängu, suunatud uute teadmiste ja oskuste omandamisele.

Läbi aastate on laagris kohal ka vanu olijaid ning seetõttu oleme võrreldes eelmiste aastatega muutnud oma tegevusplaani, et oleks põnev ka neil lastel, kes varem meie juures käinud.

Miks on hea mõte lapsed teie juurde laagrisse tuua?

Meil on väike laager, kasvatajad saavad tegeleda iga lapsega personaalselt. Meile kõigile on midagi vastumeelt, seetõttu oleme oma laagri tegevused planeerinud nii mitmekesised,

et iga laps leiab laagri jooksul endale mõne meelepärase ja rahuldust ning edulamust pakkuva tegevuse. Lapsed on tihtipeale enne proovimist mõne tegevuse osas negatiivselt meelestatud, kuid kui saame ta uue esialgu mittemeeldivat tegevust proovima, siis sageli tekib hoopis vaimustus. Näiteks laps, kes ütleb registreerimisel kohe, et tema karaoket ei laula, nõuab siiski igal õhtul karaoket. Turvaline laagrikeskkond eemal linnakärast, ei tekita ahvatlusi minna poodi. Laagri territoorium on piiratud aiaga igast küljest, parimal juhul võib näha ka pisikesi metsloomi.

Mida veel peaks teie laagri kohta teadma?

Kogu info on meil selle kohta kodulehel üleval. Lisaks saadame enne laagrisse tulekut ka vanematele soovitusi, mida laagrisse kaasa võtta. Loomulikult kõige olulisemad, mida laagrisse kaasa haarata on kaisukaru ja HEA TUJU. Registreerimine kestab nii kaua, kui laagri kohta jätkub. Hetkel kehtib soodustus kahte esimesse vahetusse – registreeri kaks last ja pane märksõna „sõber“, siis on ühe lapse hind 160€. Lapsed ei pea olema ühest perest. Muidu on ühe lapse hind 179€.

Reeglite uuenemiste aegu

Eriolukord sulges spordihooned ja tõi ühiskonda uued reeglid. Eriolukorrale järgnenud hädaolukord andis leevenduse ja kehtestas oma reeglid. Tee tagasi endise olukorra juurde võib olla vaeviline ega pruugi olla täielikult võimalik. Uuenenud reeglites on õppida ja nii mõnigi neist jääb meiega ilmselt veel pikemaks ajaks.

Eriolukorra lõppedes oleme avanud spordihooned tavapäraseks aegadel: Võsu spordihooned esmaspäeval ja reedel 10-21, teisipäevast reedeni 13-21, laupäeval ja pühapäeval 12-19; Haljala võimla esmaspäevast reedeni 14-21 ja laupäeval ja pühapäeval 12-18. Võsu tennisväljaku jõudsimise avada poolteist nädalat enne eriolukorra lõppu. Jätkuvalt on aegu võimalik online broneerida – spordikeskus.haljala.ee.

Koroonaviiruse levimine on meie kasutamiskorda pisut

karmistanud. Hoonesse sisenemisel on esmane kohustus käte desinfitseerimine, hoones tuleb järgida kaaslastega distantsi 2 meetrit. Ühe treeningkorra pikkus on 1,5 tundi. Riietus- ja pesuruumis viibitakse nii lühikese aega kui võimalik. Enne ja pärast treeningvahendite kasutamist tuleb kasutajal need

desinfitseerida – meile on see reegel uudne, ent on olnud kasutusel suuremates jõusaalides juba ammu enne koroonaviiruse levimise algust.

Loobume joogivee ühekordsetest plasttopsist, harrastajail peab olema isiklik joogipudel kaasas, joogivesi on jätkuvalt saadaval. Selgub, et

ka seda reeglit on juba pikemat aega kasutatud.

Jõusaalis tuleb kasutada kiniseid jalatseid ja treeningrätikut. See nõue on meil kehtinud ka varem, ent nüüd järgime seda hoolsamalt. Üheaegselt saab jõusaalis treenida varasema kümne inimese asemel 4 inimest. Kontaktsetel pallimängudel on saalis 5 inimest ja 2-meetrise distantsi kohustus.

Haigena püsige kodus. Haigusnähtudega inimeste puhul on spordikeskuse töötajatel õigus paluda neil lahkuda.

Reeglid on tehtud meie kõigi huvides, meie kõigi kaitseks. Nendest kinnipidamine annab meile lootuse, et viiruse teise laine jääb tulemata ehk koguni häabub täielikult.

Seni tuleb tõdeda, et koroonaviiruse oht pole kadunud. Kaitskem end ja jäägem terveks!

Avo Seidelberg

Võsu patrioot doktor Philipp Karell

Eriti populaarseks muutus Võsu 19. sajandi lõpul, mil suvekülaste enamiku moodustasid Peterburi kõrgaristokraadid, kelle hulgas oli nii kindraleid ja akadeemikuid kui ka professoreid ning Tartu ja Tallinna haritlasi.

Võsu looduslike ravitegurite avastaja oli doktor Philipp Jakob Karell (1806–1886). Tema oligi see, kes pärast oma järjekordset Võsul suvitamist avaldas ühes mainekas Peterburi ajalehes artikli, milles ülistas Võsu ja soovitas minna just sinna oma suvepuhkust veetma, sest Võsul on kaks võimsat looduslikku tegurit, meri ja männimets, ning nende koosmõju inimese tervisele on erakordselt suur.

Sellest ajendatuna ehitaski mõned Peterburi kindralid ja akadeemikud Võsule suvila, üksikud neist on siiani alles. Karelli suvila asus Võsul Vabaduse tänaval, seda maja kahjuks enam pole.

Kes oli doktor Philipp Jakob Karell? Ta oli esimesi eesti rahvusest arste ja eesti esimese põlvkonna haritlasi. Teekond pärisorja pojast Vene tsaari ihuarstiks oli tõeline tähelepanu: ta oli esimene eestlane, kes jõudis nii kõrgele. Vaimuanded, õpihimu, töökus ja materiaalse võimaluste leidmine löid selleks aluse.

Pärit oli ta Harjumaalt Hageri kihelkonnast Haiba mõisast. Hoolimata vanemate rasketest majanduslikest tingimustest avanes tal võimalus asuda õppima Tartu ülikooli ja 1832. aastal kaitses ta seal juba oma väitekirja ning lõpetas ülikooli meditsiini doktori kraadiga.

Samal ajal õppis ülikooli arstiteaduskonnas ka Friedrich Reinhold Kreutzwald ja neist said väga head sõbrad.

Pärast ülikooli algasid tööotsingud. Nagu paljude teistegi andekate eestlaste puhul, mängis ka Karelli elus rolli juhus. Kord jalutuskäigul juhtus ta nä-

„Keisri ihuarsti dr. Philipp Karelli portree“, Johann Köler 1886, Wikipedia.ee

gema ühe tõlla ümberminekut. Noor arstiteaduskonna lõpetanu ruttas sündmuskohale ja andis abi kannatanule. Abistatu oli üks kõrge isik, kes lubas, et ta võib aidata kaasa noormehe tuleviku teel sillutamisele. See isik oli hea tuttav kindral Georg Peter von Meyendorffiga, kes oli pärit Eestimaa, oli Kumna mõisnik ja tegi samas hiilgavat karjääri Peterburis, olles keisri perekonnas koguni omainimene. Von Meyendorffi kaasabil siirduski Karell Peterburi, kus hakkas tööle sõjaväearstina.

Peagi ühendati ta keiserliku ihukaardiväe ratsaväepolgu sõjaväehaiglaga ülemarstiks Tsarskoje Selos. Aastast 1849 sai temast keiser Nikolai I ja hiljem keiser Aleksander II perekonna ihuarst. Vene imperaator Nikolai I andis talle Vene impeeriumi kõrgeima autasu – Püha Andrease ordeni. On teada ligikaudu tuhat selle ordeni kavaleri, neist kaks on Eestist: doktor Philipp Karell ja doktor Gustav

Hirsch, mõlemad Vene keisrite ihuarstid. Ta sai koguni paran-datava aadliseisuse ja temast sai aadlik.

Tema teadmisi ja pühendumust oma erialale hinnati Euroopas kõrgelt, tema nimi on jäädvustatud meditsiiniajalukku. Siiani tuntakse niinimetatud Karelli meetodit, mida ta esimest korda tutvustas 1866. aastal ühes Prantsuse kuukirja numbris. Nimelt propageeris ta aktiivselt piimravi (laktoteraapiat), eriti südame-, neeru ja maksahaiguste ravis. Suurt edu saavutas ta sellega ka rasvtõve ravimisel. Võibolla on see meetod isegi tänapäeval teatavaks alternatiiviks nüüdisaegsetele tõhusatele keemilistele ravimitele. Ühtlasi oli Karell Venemaal esimene, kes luumurdude ravimisel tärkliksideme kasutusele võttis. Karell asutas Peterburis Venemaa Haavatute ja Haigete Sõjameeste Hooldamise Ühingu, millest kujunes Punase Risti Selts Venemaal ja hiljem kujunes Punase Risti algus ka Eestis.

19. sajandil oli paljude eestlaste elu seotud Peterburiga. Hulk energilisi ja aatelisi eesti haritlasi moodustas Peterburis oma ühenduse, mille nimeks valiti Peterburi Patrioodid. Rühmitus tegutses 1850. aastate lõpust kuni 1870. aastateni ja selle mõju ärkavale eesti ühiskonnale oli märkimisväärne. Teatavasti tabas Eestit 1868. aasta sügise erakordselt halba ilmastikutingimuste tõttu raske talv ja paljudel talupere-del tekkisid toidu- ja sööda-probleemid. Ka siin tulid appi Peterburi patrioodid: nad aitasid organiseerida Eesti talupoegadele mõisatest toiduabi. Moodustati hädaabikomitee, kuhu kuulus ka Karell. Tähelepanuväärse impulsi eestlaste heale käekäigule Peterburis andis kahtlemata Jaani kiriku rajamine 1860. aastal. Kiriku juurde moodustati laulukoorid,

puhkpilliorkestrid. Ja taas tuleb mainida Karelli, kes võttis koguduse tööst aktiivselt osa ja kellest sai Jaani kiriku koguduse esimene aupatroom. Teatavasti taasavati Jaani kirik 2010. aastal.

Kuigi Karell oli 30 aastat Vene keisrite ihuarst ja elas Peterburis, ei katkestanud ta oma sidemeid sünnimaa Eestiga ega häbenenud oma eesti talupojapäritolu. Tema teeneid sünnimaa ees on hinnatud väärikate aunimedega. Ta oli Õpetatud Eesti Seltsi auliige, Tartu ülikooli audoktor, Tallinna aukodanik. Oma head ülikooliaegset sõpra Kreutzwaldi toetas ta „Kalevipoja“ rahvaväljaande avaldamisel 1861. aastal Kuopios. Tallinna Kaarli kiriku püstitamise loos on osalenud ka Karell. 1870. aastal sai Kaarli kirik Karelli abil keiserlikult perekonnalt suurema rahalise toetuse (15 000 rubla). Isiklikult annetas ta aga raha kiriku kõrgete tammepuust välisuste tarvis. Seega võib Kaarli kirikusse sisenedes alati Karelli meenutada. 1886. aastal lõppes kuulsa arsti elutee ja ta on maetud Peterburi Sergiuse kloostri kalmistule.

Kirjanik Jaan Kross on kirjutanud ajaloolise näidendi „Doktor Karelli raske öö“, mille lavastas Mikk Mikiver ja mida mängiti Eesti Draamateatris. Johann Köler, esimene eesti soost akadeemilise kunsti haridusega maalikunstnik maalisk Karelli elustamise portree eesti talu taustal. Kunstnik annetas maali 1892. aastal Eestimaa provintsiaalmuuseumile ja täna on seda harukordselt meisterlikku kunsteost võimalik vaadelda Kumus Köleri saalis. Selline suur isiksus on kunagi ülistanud Võsu kui suvituskoha. See annab optimismi, et Võsu võiks ka tulevikus jõudsalt areneda.

Helle-Maie Strandmann

ÕNNITLEME VANEMAI

KAIRE KAUTS ja ELMER HEINPÖLD
Poeg **HENDRIK HEINPÖLD** sündis 21.04.2020

TEELE KAMS ja MARTIN PULLAT
poeg **MATHIAS PULLAT** sündis 22.04.2020

IIRI FREIVALD ja ELVIS GOLDBERG
Poeg **LUKAZ GOLDBERG** sündis 14.05.2020

ÕNNITLUSED

102
STELLA TAMM – 15. juuni

94
AINO PAJASTE – 26. juuni

90
JOOSEP UUKKIVI – 5. juuni
JUTA SUNDLA – 13. juuni

88
ESTER PENJAM – 16. juuni

87
VIVE VELLAK – 7. juuni
VEERA-MIRALDA MIKSON – 18. juuni
ASTRID AASMÄE – 18. juuni

86
ELMA MEIKAR – 13. juuni
SILVIA KOND – 24. juuni

85
MILVI ELURI – 8. juuni
OSKAR KENDRA – 9. juuni
HELGI REIU – 20. juuni

84
OSKAR RATASEPP – 10. juuni

83
GALINA ARUSTE – 3. juuni

82
VALVE PIHLAK – 1. juuni
SAIMA ETVERK – 4. juuni
VOLLI PERVE – 28. juuni

81
RAIVO AROS – 18. juuni
ANNE-LIIS VEBER – 1. juuni
AIME PROMEN – 24. juuni
MALLE FLOREN – 29. juuni

80
URVE VAINU – 3. juuni
MARE ELLAMAA – 6. juuni
MILVI MÖLDER – 10. juuni
LII LIIVAK – 14. juuni
AARNE REINEBERG – 17. juuni
MARGE RANNU – 20. juuni
LINDA RUMBERG – 24. juuni

75
TIIA PALMISTE – 14. juuni

70
MIHKEL KÕRBE – 1. juuni
SILVI LAANVEE – 13. juuni
RIINA SÜGLÄINEN – 20. juuni
VIIVE TÕHK – 20. juuni
SILVI LUTTER – 22. juuni
SVETLANA JÄRV – 28. juuni
ESA LAURI JUHANI LAPPALAINEN – 28. juuni

Meie seast on lahkunud

SAIMA TOOMEJÕE	08.10.1933-17.04.2020
VIKTOR LIISKMAA	17.10.1956-07.05.2020
LIIVI ROOP	20.09.1941-08.05.2020
ARON LIIVAMEES	24.04.1969-09.05.2020
HEIKKI ULEKSI	09.09.1952-10.05.2020
KALLE TIITSO	04.02.1963-14.05.2020
IGOR PANJUHNO	26.01.1963-15.05.2020

Metsakeskus.ee

Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis. Tel: 56 111 900

MISKORT

OSTAME METSA- JA PÕLLUMAAD

AS Miskort
Tel 508 4842
e-mail miskort@miskort.ee

1., 2., 3., 4., 5., 8., 9., 10., 11. juuni
14., 15., 16. juuli
Korstnapühkija teenustööd
Kepsel OÜ, Aivar Needo
510 1250

SEIKLUS-ORIENTEERUMINE

18. mai - 30. juuni | 12 kohalikus omavalitsuses üle Eesti

REOVEE-JA FEKAALIVEDU

IGA PÄEV, KA ÖHTUTI JA NÄDLAVAHETUSTEL

56 56 15 15

Dementsuse info- ja usaldusliin
töötab ka eriolukorras!
Helista **644 6440**
E, T, N, R 12-16 või K 16-20

Dementsusega inimese lähedane,
osale virtuaalses tugigrupis!

Rohkem infot:
eludementsusega.ee või
info@eludementsusega.ee

Teated

• Korstnapühkija telefon
5560 4046

• OSTAN IGAS SEISUKORRAS SÕIDUKEID JA KAUBIKUID! VÕIB REMONTI VAJADA! TEL 53092650

JUMALATEENISTUSED JA TEATED

ILUMÄE KIRIKUS JA KOGUDUSES

Jumalateenistused armulauaga igal pühapäeval kell 13.
Järgneb kohvilauaosadus Leerimajas.

KÄSMU KIRIKUS JA KOGUDUSES

Hommikupalvused igal hommikul kell 8.
Jumalateenistused armulauaga igal pühapäeval kell 15.
23. juunil kell 18 Kirikumuusika Liidu kontserdisarja
„Mu süda, ärka üles“ kontsert: Kadri Ploompuu (orel), Oksana
Sinkova (flööti) ja Alina Sakalousskaya (mandoliin).

HALJALA KIRIKUS JA KOGUDUSES

Jumalateenistused igal pühapäeval algusega kell 10.
II ja IV pühapäeval on kaetud ka armulaud.
Väiksematel kirikupühadel on ka nädala sees õhtupalvused kell 18.

VAINUPEA KABELIS

23. juunil kell 13 võidupüha ja jaanipäeva jumalateenistus.
30. juunil kl 18 Peeter Toominga mälestusnäituse
„Tagasipöördumine koju“ avamine.
30. juuni kuni 12. september Peeter Toominga mälestusnäitus
„Tagasipöördumine koju“.
18. juulil kell 19 esietendus „Jutt jumala õige“
19., 23., 24. juulil kell 19 etendus „Jutt jumala õige“
8. 9. augustil kell 19 Vainupea kabelis etendus „Jutt jumala õige“

TEELISTE KIRIKUD ON AVATUD:

Ilumäe kirik: juuni, juuli, august
esmaspäev-laupäev kl 10-18
pühapäev kl 10-15
Käsmu kirik: mai, juuni, juuli, august, september
iga päev kl 8-20
Haljala kirik: suvel 2020 on siseremont
Kiriku kooriruum on avatud jumalateenistuste ja palvuste ajal
igal pühapäeval kl 10–11 ja väiksematel kirikupühadel nädala
sees kl 18–19.
Teistel aegadel vastavalt kokkuleppele.
Esku kabel: mai, juuni, juuli, august, september
iga päev kl 10-18
Vainupea kabel: juuli, august
pühapäeviti kl 12-15

KALMISTUPÜHAD

23. juuni kell 11.30 Haljala kalmistu
28. juuni kell 12.30 Esku kalmistu
5. juuli kell 15 Käsmu kalmistu
12. juuli kell 12.30 Vainupea kalmistu
16. august kell 13 Ilumäe kalmistu

HALJALA VALLA KOGUDUSED

EELK Haljala Püha Mauritiuse kogudus

Rakvere mnt 1b, Haljala, 45301 Lääne-Virumaa
õpetaja Urmas Karileet 5851 5800; urmas.karileet@eelk.ee
Diakon Ahti Bachblum 5 361 3273 ahti.bachblum@eelk.ee
Juhatuse esimees Margus Punane tel 504 9998
a/a EE552200221028664113

SA Esku Kabel (EELK Haljala kogudus)

Vello Väinsalu, vellovainsalu@gmail.com; tel 504 7916
õpetaja Urmas Karileet 5851 5800; urmas.karileet@eelk.ee
a/a EE 942200221046039021

EELK Ilumäe kogudus, reg kood 80208231

Ilumäe küla, Haljala vald 45414 Lääne Virumaa
Hooldajaõpetaja Meelis-Lauri Erikson
tel 5 345 8594 e- post: mlerikson@gmail.com
Juhatuse esimees Õie Alt
tel 5 809 1356; e-post: ilumae@eelk.ee

Ilumäe kalmistuvaht Anne Sambla tel. 5 341 8156 a/a
EE241010502001277003 Orel remondi toetuseks: a/a
EE021010031313678227 www.facebook.com/ilumae kirik/

EELK Käsmu kogudus, reg kood 80210148

Laane tee 4, Käsmu, Haljala vald 45601 Lääne-Virumaa Õpetaja
Urmas Karileet 5851 5800; urmas.karileet@eelk.ee
Juhatuse esimees Heino Laanemets tel. 517 9356
A/a: EE861010502018079003

Vainupea kabel

Vainupea küla Haljala vald 45446 Lääne-Virumaa
a/a: EE392200221058315555

Mario Luik Vainupea küla selts MTÜ tel 5 559 8316
e-post: marioluik@gmail.com www.vainupea.ee

Sakussaare Metodisti kogudus

Sakussaare küla Haljala vald
45438 Lääne-Viru maakond
a/a EE092200221018330949
Pastor Hans Lahi

Käsmu koguduse sünnipäeva kohvilaud. Foto: Avo Seidelberg

Nelipüha on kristliku kiriku sünnipäev

Nelipüha on ajalooliselt olnud juutide lõikus-tänapüha. Siis tähistati nislolõikuse lõppu ja odralõikuse algust. Teises Moosese raamatus on märgitud: „Ja pea lõikuspüha oma varajase vilja saagile, mille oled külvanud põllule“. (2Ms 23,16) Nelipühapäeval toimus Püha Vaimu väljavalamise sündmus. Nii oli Jumala poolt määratud, see ei olnud juhus. Evangelist Luukas kirjutas suursündmuse pealt-näijate sõnade järgi apostlite tegude raamatusse.

Sellest loeme: „Kui nelipühapäev kätte jõudis, olid nad kõik koos ühes paigas. Ja äkitselt tuli

taevast kohin, otsekui tugev tuul oleks puhunud, ja täitis kogu koja, kus nad istusid. Ja nad nägid otsekui hargnevaid tulekeeli, mis laskusid iga üksiku peale nende seas. Ja nad kõik täideti Püha Vaimuga ning hakkasid rääkima teisi keeli, nõnda nagu Vaim neile andis rääkida.“ (Ap 2,1–4) Siis tõstis Peetrus häält ja pidas Jeruusalemma rahvale võimsa äratusjutluse.

Jumala Vaimu väes kuulutati ei jäta kuulajaid külmaks, vaid äratav neis igatsuse Jumala järele. Jeesuse plaan oli anda oma järgijatele sama vägi, mis Temalgi - jumalik Püha Vaim. Jumala Vaimu väes Peetruse jut-

luse tulemuseks oli, et ristiti ligi 3000 inimest ja nad lisati Jeesuse järgijate hulka. Siit on pärit traditsioon viia nelipühapäeval läbi ristimisteenistusi ja õnnistada uusi koguduseliikmeid leerionnistusega. Püha Vaimu saabumine nelipühapäeval sünnitas kristliku koguduse ja Kiriku, mis on varsti 2000-aastane.

Püha Vaim kuulub iga jumalalapse ellu, tema vastuvõtmise tingimuseks on meeleparandus ja uskus Jeesuse poole pöördumine. Ristimine on seejuures pöördumise väljenduseks. Ristija Johannese ajast on see nii: „Mina ristin teid veega, et te meelt parandaksite, aga see, kes

tuleb pärast mind, on minust vägevam [...] Tema ristib teid Püha Vaimu ja tulega“. (Mt 3,11) Nelipühakogemus on jätkuvalt väga vajalik, sest ükski kristlane ei suuda elada oma enese väega Kristuse tunnistajana. Vajame jumalikku jõudu ja meelevadala, et võita kiusatused ning patt. Kui meis on Püha Vaim, kanname endas kolmainu Jumala kolmanda isiku kohalolu, juhtimist ja väge. Siis saame parimal viisil elada Jumala auks, ligimesele õnnistuseks ja endale kasuks.

Tia Vene
Käsmu koguduse jutlustaja,
EELK Usuteaduse Instituudi tudeng

EESTPALVED

Issand, kuule mu häält, kui ma hüüan; ole mulle armuline ja vasta mulle! | Ps 27:7/

Kõigeväeline ja Igavene Jumal! Saada oma Vaim hingama meie südamesse ja tasanda sõnade ja keelte erisused, et me ühel häälel lauldes võiksime rõõmus ja tänus kiita Sinu nime.

Issand Jumal! Kingi oma Vaimu läbi tarkust, et me Sinult saadud õnnistatud omandi ja varaga mõistlikult, heaperemehelikult ja säästvalt toime-taksime.

Armas Taevane Isa! Halasta meie peale, kui me kaasinimeste vead hukka mõistame, aga ei näe oma suurt patuvõlga. Hoiame meid enesearmastuse ja uhkuse eest ja aita meil Sinu Poja eeskuju järgi oma ligimest õiglaselt ja halastavalt kohelda.

Hea Taevane Isa! Õpeta meid end ohverdama nagu Ristija Johannes, et meie sees saaks suureks ja vägevaks Kristus, Sinu Poeg.

KOGUDUSTE LÜHIUUDISED

Esku kalmistul on nüüd hauaplatside taimede kastmiseks võimalik kasutada puurkaevu vett, mida saab nupule vajutades pumbamajast, mis asub Esku kalmistu ja kalmistu hooldaja maja vahel. Vee eest saame olla tänulikud sihtasutusele Esku Kabel.

Suur tänu Haljala Tahmaküla rahvale, kes annetasid Haljala kiriku ajaloolise 15 sajandist pärit peaportaali konserveerimise projekti 10% omaosaluse katmiseks kogu vajaliku raha summas 830 eurot. Peaportaali konserveerimise tööd on kavas teostada käesoleval suvel. 90% tööde maksumusest tasub Muinsuskaitseamet. Suur tänu kõikidele annetajatele!

Muinsuskaitseamet kiitis heaks ja kinnitas Käsmu kalmistu laienduse (kokku ca 700 m²) Muinsuskaitse eritingimused.

Käsmu kalmistu laiendusele on plaanitud hauaplatsid kirstumastuste ja urnimatuste jaoks, urnisein ehk kolumbaarium, haudadelt eemaldatud ajalooliste metallistide eksponeerimise ala, ruum kalmistu inventari jaoks, veevõtukoht ja koguduse maja.

Kokkuleppel Haljala vallavalitsusega paigaldab Käsmu kogudus Käsmu kalmistu territooriumile Lille 3 Lilleberi talu poolse aia äärde veevõtukoht, millest saab võtta vett hauaplatsidel olevate lillede kastmiseks. Oleme tänulikud selle eest, et Haljala vallavalitsus on nõustunud sõlmima Haljala Soojusega veekasutuse lepingu ja tasuma Käsmu kalmistul kasutatud vee eest.

Urmas Karileet